

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 29 του Αύγουστου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΔΡΩ. 111

ΜΙΑ ΑΝΕΚΔΟΤΗ

ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΡΟΪΔΗ

Rigi-Kallh. J 11, 4. VIII. 04

'Αγαπητέ μου «Νουμά»

Μοίκανες τή τιμή μιὰ φορά να μου ζητήσης κάτι για τὸ φύλλο σου τὸ καλὸ. Σοῦ στέλω σήμερα κάτι πιὸ καλὸ ἀπ' ὅ τι θέλεις. Ἐνα ἀνέκδοτο κατεβατὸ τοῦ Ροΐδη. Ἰσως μιὰ μέρα ἂν κανένας ὁμογενὴς συλλογιστὴ νὰ βάλῃ νὰ τυπώσουν τ' ἄπαντά του, θάναί κι αὐτὸ τὸ κατεβατὸ, ποῦχε τὴν καλοσύνη νὰ γράψῃ στὴ φιλοθέκη μου, ἕνα ἀπὸ τὰ δημοφιλῆ μαργαριτάρια ποῦ σκορποῦσε ἐδῶ κ' ἐκεῖ.—Θυμοῦμαι ὅταν τὸ διάβασα πῶς ἐσφίξε ἡ καρδιά μου. Εἶταν βέβαια πρὶν τὸν πόλεμο, τὸν Ἐλεγκο, καὶ τὰ καμώματα τῆς φοιτητοκρατίας. Ἀπὸ τότες ντοῦρανε τὸ τοιμάρι μας. Σὰν τοῦγραφα νὰ τόνε φκαριστήσω, τοῦπα πῶς ἡ ἐπιτροπὴ ποῦχε ἀποχτήσῃ στὸ κοινὸ σὲ δυὸ μεγάλα καὶ ζωτικὰ ζητήματα, τὴν ποίηση καὶ τὴ γλώσσα, ἐπρεπε νὰ μᾶς δίνῃ κουράγιο καὶ νὰ μᾶς κἀνῃ ν' ἀπελπιζοῦμαστε ἀπὸ τώρα γιὰ τὸν τόπο μας.

Πάντα δικός σου
CHIENSIS.

Κεὶ μακαρίζω ὄχι μόνον διότι μεταβαίνεις εἰς τὸν «θαυμαστὸν τόπον, τὸν ὁποῖον δὲν θὰ εὐτυχίσω ἐγὼ ἀπαρὰ εἰς τὸν ὕπνον μου νὰ ἴδω, ἀλλὰ καὶ διότι ἀπερχεσαι ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ἀδύνατον φαίνεται «ν' ἀναπτέξῃ ὁ Ἕλληνας ὅσον ἐλαβε παρὰ Θεοῦ ἰκανότητα καὶ εὐφυΐαν. Ὁ συγκρίνων ὄσα ἐντὸς τῆς «πατριδος του πράττει, πρὸς ὄσα ἐκτὸς αὐτῆς ὁ «Ἕλληνας κατορθώνει, ὁ ἐρωτῶν τίνες ἐκτίσαν τὸ Ζάπειον, τὸ Ἀρσάκειον καὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ὁ παραβάλλων τὰς Ἀθηναϊκὰς πρὸς τὴν ἐν Ἐργέστη Ἑλληνικὴν ἐφημερίδα καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν πρὸς τοὺς ἐν Μονάχῳ Ἕλληνας καλλιτέχνους, προ πάντων δὲ «τὰ ἑκατομύρια καὶ τὴν φήμην τιμιότητος τῶν ἡμετέρων ἀπὸ τοῦ Λονδίνου μέχρι τῶν ὄχθων τοῦ Ἀγγλοῦ ἐμπόρων καὶ τραπεζιτῶν πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν ἀθλιότητα καὶ κακοπιστίαν, κλίνει νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐνυπάρχει τι εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος, ἰκανὸν νὰ μεταβάλῃ τὸν ἔξυπνον εἰς βλάκα καὶ τὸν τιμωτάτον ἄνθρωπον εἰς ἰδρυετὴν Ἐταιρίαν, οἷα ὁ Ἀρχάγγελος καὶ ἡ Πίστατωτικὴ. Ὅπως ἡ Ἱερουσαλὴμ διὰ τοὺς Ἑβραίους, οὕτω καὶ διὰ τοὺς σημερινούς Ἕλληνας, εἶναι ἡ Ἑλλάς τόπος κατάλληλος μόνον πρὸς γεροντικὴν ἀνάπαυσιν καὶ αἰώνιον ὕπνον. Πολύ προτιμότερα ἢ ἐξορία παρὰ νὰ ζῆ τις ἐντὸς κοιμητηρίου.

Ε. Α. ΡΟΪΔΗΣ

'Ἐν Ἀθῆναις τὴν 2 Νοεμβρίου 1896.»

ΠΑΡΑΠΟΝΟ

Τοῦ Παύκου Ὀρεινοῦ

Μὲ πνίγει τὸ τρισκόταδο, μὲ δέρνει ἡ ἀνεμοζάλη, Ἄπ' τῆς ζωῆς τὸ πέλαγο τριγύρω μου ξεσπᾶνε Φουρτουνιασμένα κύματα καὶ στῆς ζωῆς τὴν πάλῃ Περίγυρά μου τὰ στοιχεῖα παλεύουν καὶ βογγᾶνε.

Γέρνω τὰ μάτια γύρω μου στοῦ ὀρίζοντα τὴν ἄκρη Καὶ σὰ δὲ βλέπω πουθενὰ μὴ ἄχτιδα νὰ προβάλλῃ Μὲ παίρνει τὸ παρίπονο κί μαῦρα χύμα δάκρυα Γυρεύοντας τὴ χαραυγὴ μίση τὴν ἀνεμοζάλη.

Ε.

ΑΝΤΕΘΝΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

Τὸ χῆ ἀγαθῆ. Ἀποῦ πρόκειται γιὰ δασκάλους πέρνω κι ἐγὼ τὴν πρώτη φράση ἀπὸ τῆ γλώσσα τους.

Ναί, τὴν ἀγαθῆ, ποῦ μοῦδσε ἀφορμὴ ὁ κ. Στέφανος Ραμᾶς με τοὺς «ἔξυπνους καὶ τὴ δουλειὰ» τοῦ προπερασμένου Νομα, νὰ πῶ κι ἐγὼ δυὸ λόγια γιὰ τοὺς δασκάλους.

Μιὰ φορά κι ἕναν καιρὸ, δὲν εἶναι πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε, ὕστερα ἀπ' τὸ Ἐθνικοσπτήριο 97, μοῦ φκίνεται ἦτανε σὲνα ἐλεύθερο καὶ εὐτυχισμένο βασίλειο, ἕνας ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ποῦ ὁ καημένος ἀρραστότανε πάρα πολλὸ νὰ τὸν λένε γενναίότατο, κι ἀρκοῦσε νὰ τοῦ πῆς αὐτὴ τὴ λέξη γιὰ νὰ γείνης καὶ στρατηγὸς ἀκόμη.

Σαυτὸν λοιπὸν τὸν ὑπουργὸ στείλανε μιὰ μέρα μιὰ καταγγελία, γιὰ κάποιον ἀξιοματικὸ πῶς τάχατις ἐκλεψε μερικὰ σανά, καὶ δὲν ξέρω καὶ τι ἄλλο. Τοῦτο τὸ ὅμοιο μὲ τις καταγγελίες τοῦ κ. Καρώνη ποῦνε καὶ τὸ ἐξαιρετικὰ διακριτικὸ ἀπ' τις ἄλλες, εὐρισκας στὴν καταγγελία αὐτὴ ὅτι ἀρχίζε με τὴν ἐπιγραφὴ «Πρὸς τὸν γενναίότατον κ.τ.λ.» καὶ παρακάτω «Γενναίότατε».

Αὐτὴ λοιπὸν τὴν καταγγελία ὁ γενναίότατος ἀντι νὰ τὴν πετάξῃ στὸ καλάθι του καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ μάθῃ τὸν κακοῦθη συντάχτη της, ποῦ εἶπαμε πῶς δὲν εἶτανε ὁ κ. Καρώνης, ὁ γνωστός ἔθνοσπτήρας, τὴν ἐστειλε τὰ χύτατα στὸ στρατοδικεῖο «διὰ τὰ περαιτέρω».

Ἦέρασε κάμποσος καιρὸς ὅταν παρουσιάζεται μιὰ μέρα ἕνα γεροντάκι με τὴ μαγκουρίτσα του, καὶ ταραγμένο καὶ τρεμάμενο γυρεύει νὰ τοῦ ξηγήσουνε τί λέει ἕνα χαρτάκι ποῦ κρατοῦσε στὰ χέρια του, με τὸ ὅποιο τὸν κἀνανε νὰ ῥθῆ ἀπὸ κάποιον χωριὸ τῆς Λακωνίας, μοῦ φαίνεται, τὸ ὅποιο δὲν εἶχε ἀφ' ἡ ἀπὸ τότε ποῦ τὸν γέννησε ἡ μάνα του. Ἐνας ἀξιοματικὸς τὸν λυπήθηκε κι ἀνοῖξε τὸ βιβλίον τῶν κλήσεων γιὰ

νὰ ζητήσῃ τὸν ἀριθμὸ του κι ἀφοῦ τὸν βρῆκε τοῦ λέει: Ἐσὺ Γεωργόπουλε, Γενναίότατοπουλε... δὲ θυμίζμαι πῶς ἔλεγαν τὸ γέρο, κατηγορεῖς τὸν τάδε ἀξιοματικὸ γι' αὐτὸ κι αὐτὸ, γιὰ πῆς μας τί ξέρεις.

Τὸν κοιτάει ὁ γέρος, πετιέται πίσω, τὸν ξανακοιτάει καὶ σκοτημένος καὶ τρομασμένος... ἀεὶ στὸ καλὸ καπετάνιο μου, τοῦ λέει, ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτις, αὐτὰ μόνον σεῖς οἱ γραμματικὸι ζούμε νοὶ τὰ ξέρετε»

Τώρα μὴν ὑποθέστε πῶς αὐτὸ τὸ ἐλεύθερο βασίλειο εἶταν ἡ Ἑλλάδα, καὶ πῶς ὁ γενναίότατος κ. ὑπουργὸς εἶναι ὁ ἴδιος ποῦ δέχεται καὶ τὰ καθημερινὰ μακαρόνια, ποῦ τοῦ σερβίρει ὁ κ. Ἐθνοσπτήρας με τὴν «Ἐσπερινή», γιὰτι μὰ τὴν ἀλήθειαν δὲ θάχτετε ἀδικο.

Ναί, αὐτὰ ξέρουμε ἡμεῖς οἱ γραμματικίζουμένοι, κι αὐτὸ μοῦπε κι ὁ ἀξιοματικὸς ποῦ μοῦ διηγήθηκε αὐτὴν τὴν ἱστορία γιὰ νὰ μοῦ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι ὅπως ἔλεγα γῶ, ἡ ἔλλειψη τῆς μόρφωσης ποῦ κάνει τὸ λαὸ νὰ χἀθῇ ἀνεξέταστα τίς κουταμάρες ποῦ τοῦ σερβίρει ἢ κάθε μιὰ πενταρολογοῦσα, γιὰ νὰ στέλνῃ στὸ Ἐθνικὸ χαντακοτήριο τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλο κ. Γενναίότατο, ἢ τὸν κ. Στάη, ἢ τὸν κ. Πλατούττα ποῦ θὰ γίνῃ μεθαῦριο καὶ ὑπουργὸς. Αὐτὴ ἡ ἀμορφωσιά τοῦ κρατᾶει τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια δεμένα γιὰ νὰ μὴ βάλῃ φωτιὰ νὰ κάψῃ κάθε κ. Ἀστραποπουλιδὴ καὶ κάθε κ. Ἐσπερινό.

Ἡ ἔλλειψη τῆς μόρφωσης, ὄχι τῆς σημερινῆς τῆς ψεύστικης καὶ τῆς σάπιας, ἀλλὰ τῆς πραγματικῆς μόρφωσης ποῦχει γερὸ θεμέλιο, τὸ θεμέλιο τῆς ἀλήθειας, τῆς μόρφωσης ποῦ λέει κι ὁ κ. Ραμᾶς, τῆς μόρφωσης, ὄχι με τοὺς Ρητορικοὺς λόγους τοῦ Μιστριώτη, μὰ με τὴν Ἰλιάδα τοῦ Πάλλη, ὄχι με δασκάλους τὸ Μιστριώτη, τὸ Σωτηρῆ τὸ γαμπρὸ του, τὸν Παπαβασιλείου, τὸν Τημελῆ, τὸν Καζάκη καὶ δὲν ξέρω ποῖον ἄλλο εὐσεβῆ, ἀλλὰ με τὸν Σαρρῆ, τὸν Γρυπάρη, τὸν Σταματιάδη, τὸν Περγιαλίτη, τὸν Σταμνοπούλο κι ὅλους τοὺς ἄλλους, ὄχι με τὸν Αἰγινητοουρανοῦ τῶν ἀνοφελῶν, μὰ με τὴ λκιχὴ Ἀστρονομία τοῦ Σαρρῆ καὶ τὸ Ἡλιοφάγγαρο τοῦ Πάλλη, ὄχι με τὰ λογοτεχνήματα, τὰ δράματα, καὶ τίς κωμωδίες, ὅλων μαζὶ τῶν καθαρολογίων λογοτεχνῶν !!! δραματικῶν !!! καὶ κωμικῶν συγγραφέων (!!!) ἀλλὰ με τὰ λογοτεχνήματα καὶ τὰ δράματα καὶ τὰ μυθιστορήματα, τοῦ Καμπύση, τοῦ Ψυχάρη, τοῦ Πάλλη, τοῦ Παλαμά, τοῦ Ἐφταλιώτη, τοῦ Ἐρμονα, τοῦ Βλαχογιάννη, τοῦ Δροσύνη, ὄχι με τίς στιχογραφίες τοῦ Βασιλειάδη, τοῦ Συνοδινου, τοῦ Βαλθῆ, τοῦ Πανᾶ καὶ τοῦ Κουρούπη, ποῦ τοὺς ἀναφέρνω ἔτσι γιὰ νὰ γελάσουμε λιγάκι κι ὄχι βέβαια γιὰ νὰ τοὺς συγκρίνω με τὸ Σολωμὸ τὸ Βαλαωρίτη, τὸν Παλαμά, τὸ Γρυπάρη, τὸν Ἐρμονα κι ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς πραγματικοὺς ποιητάδες. Ὅχι με τοὺς οἶνους τῶν διαφόρων μὴ οἰνοποιῶν, μὰ με τὴν ἀπλῆ οἶνοποιία τοῦ Σταματιάδη (γιὰ τοὺς μαθητάδες τῆς Ἀκαδημίας) καὶ τὸ «κρᾶσι» τοῦ Στα-